

СХВАЛЕНО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Протокол засідання педагогічної ради

Директор гімназії

С. А. Хомік

Гороховищанської гімназії

Рівненської сільської ради

Любомльського району

Волинської області

від 31 серпня 2021 р. № 10

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Гороховищанської гімназії Рівненської сільської ради

Любомльського району Волинської області

на 2021-2022 навчальний рік

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

1. Загальні положення освітньої програми.
2. Призначення гімназії та засоби її реалізації.
3. Цілі та задачі освітнього процесу гімназії.
4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття освіти у гімназії.
5. Навчальні плани та їх обґрунтування.
6. Форми організації освітнього процесу.
7. Інструментарій оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.
8. Додатки.

1. Загальні положення освітньої програми.

Освітня програма Гороховищанської гімназії розроблена згідно з Конституцією України, на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та інших нормативних документів.

2. Призначення гімназії та засоби її реалізації.

Призначення Гороховищанської гімназії полягає в наданні якісної повної загальної середньої освіти дітям шкільного віку, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Основним засобом реалізації призначення гімназії є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм. У той же час гімназія має у своєму розпорядженні додаткові засоби реалізації свого призначення, а саме:

- уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;
- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, художньо-естетичної тощо);
- оригінальна організація навчальної діяльності, інтеграція навчальної та поза навчальної діяльності;
- надання широкого спектра додаткових освітніх програм і додаткових освітніх послуг.

Освітня програма, що реалізується у гімназії, спрямована на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалення та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

3.Цілі та задачі освітнього процесу гімназії.

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітньої програми обумовлені «моделлю випускника», призначенням і місцем гімназії в освітньому просторі громади, району, області.

Перед гімназією поставлені такі цілі освітнього процесу:

1. Забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту.
2. Гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів.
3. Створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм.
4. Формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності.
5. Забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.
6. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки.
7. Проведення атестації та сертифікації педагогів.
8. Цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази гімназії.

4.Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття освіти у гімназії.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося шість років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

5. Навчальні плани та їх обґрунтування.

У гімназії в 2021-2022 навчальному році функціонує 8 класів, у яких навчається 53 учні. У початковій школі – 4 класи (22 учні), в базовій школі – 4 класи (31 учень)

Річний навчальний план зорієнтований на роботу гімназії в одну зміну.

Навчальні заняття у 2021-2022 навчальному році організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 01 вересня по 30 грудня 2021 року;

II семестр – з 10 січня по 06 червня 2022 року.

Канікули:

Осінні – з 23 по 31 жовтня 2021 року.

Зимові – з 31 грудня 2021 року по 09 січня 2022 року.

Весняні – з 26 березня по 03 квітня 2022 року.

До освітньої програми 1-4 класів додано навчальний план, який окреслює загальний обсяг навчального навантаження та тривалість освітніх галузей і предметів. Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження

учнів. Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів складає 3500 годин/навчальний рік:

- для 1 класу – 805 годин/навчальний рік;
- для 2 класу – 875 годин/навчальний рік;
- для 3 класу – 910 годин/навчальний рік;
- для 4 класу – 910 годин/навчальний рік.

Освітню програму 1-4 класів укладено за такими освітніми галузями: мови і літератури (рідномовна і іншомовна), математика, я досліджую світ, мистецтво, технології, здоров'я і фізична культура.

Варіативна частина у початкових класах розподілена наступним чином:

- 1 клас – додана година на вивчення предмету інваріантної складової – українська мова (1 година);
- 2 клас – додана година на вивчення предмету інваріантної складової – українська мова (1 година);
- 3 клас – додана година на вивчення предмету інваріантної складової – українська мова (1 година);
- 4 клас – додана година на вивчення предмету інваріантної складової – українська мова (1 година).

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9 класів складає 4567,5 годин/навчальний рік:

- для 5 класу – 1050 годин/навчальний рік;
- для 6 класу – 1137,5 годин/навчальний рік;
- для 7 класу – 1155 годин/навчальний рік;
- для 9 класу – 1225 годин/навчальний рік.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів; охоплює інваріантну складову, сформована на державному рівні, та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану визначена з урахуванням особливостей організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, рівня навчально-методичного та кадрового забезпечення.

Додатковий час на навчальні предмети, факультативи:

- 5 клас – основи християнської етики – 0,5 год., українська мова – 2 год.;
- 6 клас – основи християнської етики – 1 год.; українська мова – 2 год.;
- 7 клас – основи християнської етики – 1 год.; українська мова – 2 год.;
- 9 клас – креслення – 1 год.; українська мова – 2 год.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань гімназії. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюватиметься не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегруватиметься у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Навчальний план зорієнтований на роботу гімназії за 5-денним навчальним тижнем.

6.Форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок; використання технологій дистанційного навчання.

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, відео-уроки, ділові ігри тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету.

У гімназії широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Серед засобів, що можуть використовуватися, мультимедійні презентації, проекти, онлайн-тести, програмні засоби навчання та інше. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

У 2021-2022 навчальному році у гімназії застосовується змішана форма навчання – це поєднання очного навчання у гімназії із дистанційною формою, у тому числі онлайн. Ефективно організоване змішане навчання має свої переваги:

- дає можливість гнучкості для усіх учасників освітнього процесу;
- розвиває в учнів проактивний підхід до навчання, де вчитель більше не є джерелом інформації, а лише фасилітатором;
- підсилює цифрові навички дітей та спонукає їх бути самостійними здобувачами освіти;
- дає вчителям нагоду зробити навчання більш індивідуальним.

Змішана форма навчання – це не просто поєднання віртуального і офлайн навчання, це цілісний підхід, який включає освітнє середовище – гімназію, онлайн-простір, домівки учнів та вчителів.

Змішане навчання вимагає безліч швидких рішень, тож учителі мають свободу самостійно визначати поточні види роботи, власний графік та навчальні інструменти.

Співпраця з батьками у моделі змішаного навчання дуже важлива, адже певну частину часу учні навчатимуться поза межами гімназії. Тому необхідно чітко визначити ще на старті, якою мірою батьки можуть і хочуть бути залученими до змішаного навчання. Це залежатиме від конкретних умов кожної родини, але варто принаймні впевнитись, що батьки також беруть участь у плануванні і дизайнуванні індивідуальної навчальної траєкторії учня.

7.Інструментарій оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів освіти формуального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача освіти у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів освіти не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів освіти у 1-4 класах підлягають вербальному оцінюванню, у 5-9 класах – формувальному та підсумковому (бальному) оцінюванню.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей учнів середньої школи окрім уроку здійснюватиметься у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття. Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей. Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує також навчально-практичне заняття та заняття практикуму.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів освіти з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми.

Для виконання освітніх програм гімназії на 2021-2022 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріантної частини, варіативної складової та факультативів, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх програм у єдину освітню програму, що дозволяє отримати запланований результат освіти.

Перелік навчальних програм для 1-4 класів (НУШ)

№	Назва навчальної програми
1	Типова освітня програма для 1-2 класів (автор Савченко О. Я.), (затверджена наказом МОН України від 08.10.2019 р. № 1272).
2	Типова освітня програма для 3-4 класів (автор Савченко О. Я.), (затверджена наказом МОН України від 08.10.2019 р. № 1273).

Перелік навчальних програм для 5-9 класів

№	Назва навчальної програми
1	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ МОН України від 20.04.2018 р. № 405).
2	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
3	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
4	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Англійська мова. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
5	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
6	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
7	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Всесвітня історія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
8	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Правознавство. 9 клас» (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Мистецтво. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
10	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
11	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Природознавство. 5 клас» (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
12	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
13	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Географія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
14	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика. 7-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
15	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
16	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
17	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
18	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Основи здоров'я. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
19	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
20	Етика. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (затверджена МОН України – лист № 1/11-6611 від 23.12.2004 р.)
21	Програма «Основи християнської етики для учнів 5-7 класів» (рекомендована МОН України – листи № 8/1-2 від 29.06.2006 р., № 1/П-

Факультативи

№	Назва навчальної програми
1	Програма факультативного курсу «Сходинки орфографії. 5-6 клас» (автори О. Скрипник, С. Січкач)
2	Програма факультативного курсу «Сучасна українська літературна мова: морфологія. 7 клас» (автори Т. Гнаткович, О. Калинич, О. Береш-Попович, М. Шкурда, О. Колінченко)
3	Програма факультативного курсу «Практикум із культури мовлення 8-9 класи» (схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах листом Інституту модернізації змісту освіти від 22.12.2016 р. № 2.1/12-Г-885)
4	

Навчальні плани

(для 1-4 класів – за Типовими освітніми програмами закладів загальної середньої освіти, затвердженими наказами МОН України від 08.10.2019 р. №№ 1272, 1273)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень			
		1 клас (6 учнів)	2 клас (5 учнів)	3 клас (5 учнів)	4 клас (6 учнів)
Інваріантна складова					
Мови і літератури	Українська мова	7	7	7	7
	Англійська мова	2	3	3	3
Математика	Математика	4	4	5	5
Я досліджую світ	Я досліджую світ	3	3	3	3
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1
	Інформатика	---	1	1	1
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3
	Основи здоров'я	---	---	---	
Разом:		19+3	21+3	22+3	22+3
Варіативна частина					
	Українська мова	1	1	1	1
Всього:		20+3	22+3	23+3	23+3
До оплати:		23	25	26	26
Всього до оплати:		100			

Навчальні плани

(для 5-9 класів – за Типовими освітніми програмами закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 405)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень				
		5 клас (10 учнів)	6 клас (6 учнів)	7 клас (7 учнів)	8 клас	9 клас (8 учнів)
Інваріантна складова						
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5		2
	Українська література	2	2	2		2
	Англійська мова	3	2	2		2
	Зарубіжна література	2	2	2		2
Суспільствознавство	Історія України	1		1		1,5
	Всесвітня історія		2	1		1
	Основи правознавства					1
	Етика	1	1			
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1		
	Образотворче мистецтво	1	1	1		
	Мистецтво					1
Математика	Математика	4	4			
	Алгебра			2		2
	Геометрія			2		2
Природознавство	Природознавство	2				
	Біологія		2	2		2
	Географія		2	2		1,5
	Фізика			2		3
	Хімія			1,5		2
Технології	Трудове навчання	2	2	1		1
	Інформатика	1	1	1		2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1		1
	Фізична культура	3	3	3		3
Разом		24,5+3	26,5+3	27+3		29+3
Варіативна складова						
	О-ви християнської етики	0,5	1	1		
Факультативи						
	Креслення					1
	Українська мова	2	2	2		2
Всього		27+3	29,5+3	30+3		32+3
До оплати		30	32,5	33		35
Всього до оплати				130,5		